

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Specvlvm Magnvm Episcoporum, Canonicorum, Sacerdotvm Et aliorum Clericorum omnium tam Secularium quam Religiosorum

Tympe, Matthäus

[Köln], 1614

119. Ad iustitiam incumbere seu causas populi recte iudicare, & non recte iudicata rescindere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51447](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51447)

2. Cardinalis *Borroneus* cum se maxime
 lari sentiret, tenebat sese & comprimebat
 lum verbum efferret, donec motus ille
 ter. Solebat autem interea anulum verum
 digito gerebat, quod cum aduertissent do
 ci, hoc ipsum erat eis indicio quod vim
 ret. Consul *Iosephi* opusculum cui titulus
 ὅτι ἀνακρίστωρ τῶν παθῶν ὁ λογισμός, quod
 affectuum sit *Domina*.

SIGNVM CXIX.

*Boni prelati causas populi cognoscunt
 dicant non solum cum dissidentibus
 partibus arbitri sunt electi, sed etiam
 male à secularibus iudicibus in
 retractentur atque rescin
 dantur.*

EXercuisse Episcopos quam Apostolus
 rinthios scribens (Epistola i. capite
 Ecclesia ordinavit iudiciariam potestatem
 causas litigantium Christianorum ad
 easdem definirent complura veterum
 exempla.

1. De *S. Ambrosio* testatur *Augustinus*
 adeo fuisse obrutum cognitione alienarum
 rum, ut vix daretur ei respirandi facultas,
 adeo, ut toto tempore, quo ipse *Augustinus*
 diolani resedit, nunquam nactus sit *Ambrosio*
 ab his liberum & otiosum, ut quod dicitur

maxime
rime
tus ille
m ver
iffent
d vim
cui
os, qu
XIX
20
tibus
sed
s in
scin
ostol
capite
de
rum
affines
ienam
cultas
gustim
ic Amb
od d
opa

perat, mentis suæ tricas, quæ animum in di-
traherent p̄ ol xiori sermone apud illum
neret. conf. l. 6. c. 3.

Greg. Thaumaturgum Neocæsareæ Episcopū
negotii cognoscendarum causarum definien-
tum; illud fuit implicitum G. ego. Nyffe-
s testatur verbis: Ne secularium quidem ac-
tualium controuersiarum aliud vllum iudicium sibi
ratum ac firmum, maiorisue autoritatis esse pro-
bat, sed omnis quæstio disceptatioq; & omnis in rui a-

que negotiorum nexus illius consilijs & ad-
monitionibus resoluebatur & dirimebatur, &c.
A. g. l. de operibus Monachorum c. 29. Do-
mestico teste, ait, inuoco super animam meā, quod
multo malle per singulos dies certis horis, quantū in
monasterijs constitutum est, aliquid mani-
operari, & certas horas habere ad legendū & orandū,
quod de diuinis literis agendū liberat quā tumul-

tas perplexitatis causarum alienarū pati de ne-
cessitate. b. vel iudicādo dirimedis, vel interueniēdo
tendens. Quibus nos molestus dum affixit Apostolus,
suo scilicet eius qui in eo loquebatur arbitrio &c.
addit, quem tamen laborem non sine consolatio-
nibus suscipimus pro spe vitæ æternæ vt fructum fe-
cum tolerantia. Dirimebat (ait Possidius) li-
quando vsque ad horam refectionis, ali-

quando tota die ieiunans &c.
Synesius ex Philosopho gentili factus Chri-
stianus, ac deinde licet inuitus, creatus Episco-
pum iudicandarum secularium causarū pres-
bet onere, se abdicare curabat, si licuisset,
declarat literis cōtra Andronicum scriptis
quibus

Iudicij Ec-
clesiastici
tribunal e-
rexit Pau-
lus.
V. in specu-
lo boni ma-
gistratus
locum de
pietate in
Sacerdotes.
Melchisede-
chus simul
Rex fuit &
Sacerdos.
Queritur
se fatigatū
litib. Chri-
stianorum.
Paulus ta-
libus causis
Ecclesi-
cos consti-
tuit cogni-
tores.
V. eundem
in Psal. 118.
& Baron.
Tom. 5. pa-
62.
Ep. 57.

quibus missionem petit: Otio, ait, opus est
 cum philosophia sacerdotio fungitur. Non conueniunt
 piscopos, qui in rerum negotijs versantur, sed
 ror eos qui vtrumq; possunt: mea facultas non est
 Dominis seruire, &c. Et: Radius solis si conueniunt
 versabitur purus manet, non inquinatur, eodem
 idem hoc fecerunt fontibus & mari opus habent
 multa id genus in conuentu Episcoporum
 cutus, cum missionem peteret, quam re
 tibus omnibus assequi non potuit. At
 laecularia iudicia quantum posset, declina
 raret, cum tamen necessitas imperauit, tunc
 tum illa suscepit, sed & ipsos prouinciarum
 fides, in administratione se inique gerentem
 cauit atque damnauit. Nam tum in And
 Pontapolitanæ præfectum prouinciarum, tunc
 nantem ibidem magistratum gerentem, qua
 municationis sententiam tulit. Si exigua
 tis Episcopus eam in prouinciarum
 des, quid putandum fecisse cæteros, qui
 bus præerant Ecclesijs, vt Metropolitanis
 rriarchas, & Episcopum Episcoporum
 Pontificem?

Baron. An.
Christi 57.

Epist. 58.

5. Apud Israelitas grauiores causæ
 & sacerdotibus proponebantur ad
 dum, qui quodcunque respondissent

sacrosanctum tanquam ex aduerso depre
 ptum habebatur, contumacia
 eis pœna mors e
 rat.